

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/91/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310206200
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1310206200.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľky : E. Q., F. M. L. Č.. XX, V., zastúpená Advokátskou kanceláriou B & S Legal s.r.o., so sídlom Gorkého 3, Bratislava, proti odporkyni : Slovenská sporiteľňa, a.s., v skratke SLSP, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, zastúpená JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, o zaplatenie sumy 222,60 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 19C/103/2010-212 zo dňa 08. decembra 2011, v pomere hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania a to trov právneho zastúpenia v sume 33,06 eur Advokátskej kancelárii B & S Legal s.r.o., so sídlom Gorkého 3, Bratislava v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 222,60 eur istiny s 9 % úrokom z omeškania ročne od 16.04.2010 až do zaplatenia spolu s náhradou trov konania vo výške 322,71 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vychádzal zo skutkového zistenia, že dňa 27.08.1996 bola medzi účastníkmi konania uzavretá v zmysle § 842 a nasl. Obč. zák. Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporkyňou ako povinnou v prospech navrhovateľky, mesačne suma vo výške 222,60 eur (6.706,-Sk) v zmysle uplatneného a priznaného nároku na základe Žiadosti navrhovateľky zo dňa 27.08.1996. Predmetnú zmluvu za odporkyňu podpísala riaditeľka Mestskej pobočky SŠTSP v Košiciach K.. R. Š., uvedená i v záhlaví zmluvy. Na základe predmetnej zmluvy odo dňa jej účinnosti odporkyňa v prospech navrhovateľky i plnila. Dňa 26.10.2009 odporkyňa však v zmysle § 582 ods. 1 Obč. zák. uplatnila voči navrhovateľke Výpoveď z predmetnej zmluvy, a to z dôvodu, že Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede. Platnosť a účinnosť Zmluvy o dôchodku mala skončiť ku dňu 31.03.2010 a preto počnúc mesiacom apríl 2010 prestala odporkyňa poskytovať plnenia. Podaným návrhom sa preto navrhovateľka domáha zaplatenia jej sumy 222,60 eur v zmysle Zmluvy zo dňa 27.08.1996, ktorú považuje za platnú a Výpoveď zo dňa 26.10.2009 považuje za neplatnú z dôvodu, že Zmluva zo dňa 27.08.1996 bola uzavretá na dobu určitú neurčitého trvania, z ktorého dôvodu výpovedný dôvod v zmysle § 582 Obč. zák. nebol daný.

Súd prvého stupňa sa vo veci najskôr ako prejudiciálnou otázkou zaoberal platnosťou, príp. neplatnosťou Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 27.08.1996, ako i Výpovede z tejto zmluvy danej navrhovateľke odporkyňou dňa 26.10.2009. Vychádzal z názoru, že predmetnou Zmluvou sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Uzavretú zmluvu považoval súd prvého stupňa za platnú zmluvu o dôchodku upravenú § 842 Obč. zák., ktorá vychádza z charakteru tohto právneho vzťahu a ktorú nie je možné dohodnúť na určitý čas, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - dobou, ktorá má svoj začiatok a koniec, napr. počas štúdií, vdovstva a pod. Dospel k záveru, že v predmetnej zmluve bol určený jasný začiatok vzťahu vzniknutého medzi účastníkmi konania 27.08.1996 a aj jeho koniec ako okamih smrti navrhovateľky, t.j. doživotne (dožitia príjemcu). Trvanie právneho vzťahu medzi účastníkmi tak bolo dohodnuté s určitým začiatkom a koncom, avšak s neurčitým trvaním. Odporkyňa výpoveďou zo dňa 26.10.2009 vypovedala navrhovateľke predmetnú zmluvu podľa § 582 Obč. zák. Vzhľadom na to, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporkyňa nemohla túto vypovedať podľa ustanovenia § 582 ods. 1 Obč. zák., ktoré upravuje možnosť skončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, jednostranným právnym úkonom - výpoveďou. Ak sa odporkyňa zmluvou zaviazala dobrovoľne z dôvodu prvého odchodu navrhovateľky do starobného dôchodku poskytovať jej plnenie, súd prvého stupňa v zmysle § 582 ods. 1 Obč. zák. vyhodnotil jej výpoveď danú navrhovateľke listom z 26.10.2009 pod č. 0179/46/09 ako neplatnú. Súd prvého stupňa sa ďalej zaoberal námietkou odporkyne, že záväzok odporkyne voči navrhovateľke zanikol z dôvodu nemožnosti plnenia, ktorú vyhodnotil ako nedôvodnú. Odporcom citované ust. § 27 ods. 8 Zákona o bankách podľa názoru súdu prvého stupňa sa vôbec netýka vzťahov upravených predmetnou Zmluvou, t.j. interných vecí banky ako zamestnávateľa a jej zamestnanca, ale predmetné ustanovenie upravuje vzťahy banky navonok, t.j. uzatváranie zmlúv s klientmi, či inými bankami vzhľadom k predmetu jej činnosti, a preto na daný vnútrozamestnanecký zmluvný vzťah nemožno v žiadnom prípade aplikovať zákon o bankách.

Uplatnený nárok na dôchodok za apríl 2010 vzhľadom na uvedené závery považoval súd prvého stupňa za oprávnený a zaviazal odporkyňu za vyplatenie sumy 222,60 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti mesačného plnenia za apríl 2010. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 34, § 35 ods. 3, § 40 ods. 1, § 39, § 3 ods. 1, § 20 ods. 2, § 842, § 843, § 582 ods. 1, § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Obč. zák.; dospel k záveru, že predmetná Zmluva zo dňa 27.08.1996 bola uzavretá platne na dobu určitú neurčitého trvania, preto Výpoveď z nej zo dňa 26.10.2009 nemohla odporkyňa dať navrhovateľke v zmysle § 582 Obč. zák., v dôsledku čoho je takáto výpoveď neplatná,

a preto je odporkyňa povinná naďalej plniť navrhovateľke podľa zmluvy, ktorá je platná a účinná.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle ust. § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že v konaní úspešnej navrhovateľke priznal ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa, ktorá žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh zamietnuť. Pre prípad, ak odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdí, žiadala pripustiť dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to na vyriešenie právnej otázky, či zmluva o dôchodku uzatvorená podľa ust. § 842 Obč. zák. zakladajúca právo na plnenie na doživotne, je zmluvou na dobu určitú, a tiež o právnej otázke, či sa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Obč. zák. Mala za to, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, predovšetkým preto, že súd prvého stupňa nesprávne vyložil ust. § 842 Obč. zák. a neaplikoval na vec sa vzťahujúce sa ustanovenia, najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou, § 27 ods. 8 a § 116 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a následne neaplikoval ani ust. § 575 ods. 1 Obč. zák. Uviedla, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal so zákonným zákazom podľa § 119 ods. 3 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý výslovne neumožňuje banke uskutočňovať činnosti, ktoré sú v rozpore

so zákonom o bankách, keď vo vete za bodkočiarkou ustanovuje, že odo dňa účinnosti zákona nikto nemôže pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom, keď v rozpore so zákonom je taká činnosť, keď banka má poskytovať plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Podľa nej, ak by predtým záväzok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči odporkyni aj existoval, zanikol, pretože toto plnenie sa stalo nemožné. Súd ju teda zaviazal na plnenie, ktoré je v rozpore s hmotným právom. Poskytovanie plnenia bez protiplnenia, ktorého sa navrhovateľka domáha, je taká činnosť, ktorá je v rozpore so zákonom o bankách. Na základe Zmluvy o dôchodku neexistuje žiadne protiplnenie navrhovateľky voči odporkyni a žiadne nikdy neexistovalo. I keď by bola daná zmluva uzatvorená počas trvania pracovného pomeru, pracovný pomer zanikol, navrhovateľka je dôchodkyňou a u odporkyne už nepracuje.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa považovala odporkyňa za vecne nesprávne, pretože prvostupňový súd nesprávne vyložil znenie ust. § 842 Obč. zák. tak, že zmluva o dôchodku sa uzatvára na dobu určitú. Nesúhlasila s právnym názorom súdu prvého stupňa, že zmluvu o dôchodku nie je možné vypovedať podľa ust. § 582 ods. 1, 2 Obč. zák., predovšetkým z dôvodu, že zmluva o dôchodku sa vyznačuje neurčitou dobou trvania a nikdy nie je uzatvorená na dobu určitú. Vytykala súdu prvého stupňa, že dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že zmluva bola uzavretá platne na dobu určitú neurčitého trvania, pretože žiadna „doba určitá neurčitého trvania“ v práve neexistuje, existujú len doby určité a doby neurčité, nič medzi nimi. V tejto súvislosti odporkyňa poukázala na znenie ust. § 842 Obč. zák. a tiež na odbornú literatúru, z ktorej aj citovala.

Odporkyňa tvrdila, že v mesačných platbách poskytované plnenie dôchodku v určitej sume je záväzkom zo zmluvy na opakovanú činnosť, spočívajúcim v povinnosti niečo dať, v zmysle ust. § 494 Obč. zák. Namietala platnosť zmluvy o dôchodku z dôvodu rozporu čl. II a III. zmluvy, ktoré sú neurčité, nezrozumiteľné a vzájomne si odporujú, ako aj nedostatočné odôvodnenie a vysvetlenie danej skutočnosti v napadnutom rozhodnutí.

Ďalej vytkla súdu prvého stupňa, že prijal rozporuplný právny záver, že údaj „na doživotne“ je presne určenou dobou (posúdil ju ako dobu určitú), avšak jej trvanie je neurčité, k čomu však neexistuje právna opora. Ak je trvanie doby neurčité, potom ide o dobu neurčitú. Nik nevie určiť za života účastníkov zmluvy dobu trvania zmluvy uzavretej na dobu doživotne. Predmetná zmluva o dôchodku je podľa názoru odporkyne absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Obč. zák., a to pre rozpor s ustanovením § 842 Obč. zák. Taktiež mala za to, že ak by aj bola zmluva o dôchodku platnou, zmluvný vzťah bol ukončený výpoveďou, pričom zmluvu bolo možné vypovedať, nakoľko ide o zmluvu na dobu neurčitú.

V odvolaní odporkyňa poukázala na právny názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.09.2011, č. k. 6Co 49/2011-79, s ktorým sa plne stotožnila a podľa ktorého z hľadiska doby trvania ide o zmluvu na dobu neurčitú. Uviedla, že súd prvého stupňa právne nevysvetlil, prečo považuje zmluvu o dôchodku za uzavretú na dobu určitú a nevysporiadal sa so znením ust. § 842 Obč. zák. Pojmy „čas“ a „doba“ sú synonymá a neexistuje, aby ten istý časový úsek bol považovaný za neurčitý čas ale za dobu určitú. Odporkyňa mala za to, že postup súdu prvého stupňa spôsobuje nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, je nezlučiteľný so zásadou spravodlivého súdneho konania, zároveň je i odňatím práva konať pred súdom. Namietala, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s jej argumentmi o tom, že smrť nie je vždy takou skutočnosťou, ktorá sa dá časovo určiť a nedostatočne zohľadnil skutočnosť, že smrť fyzickej osoby je samostatným právnym dôvodom zániku určitej skupiny záväzkov. Podľa názoru odporkyne smrť fyzickej osoby nie je vždy objektívne zistiteľnou skutočnosťou, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy zmluvný vzťah končí.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a navrhla, aby odvolací súd vo výroku potvrdzujúceho rozsudku nepripustil dovolanie proti rozsudku v právnej otázke, či zmluva o dôchodku uzatvorená podľa § 842 Obč. zák. je zmluvou na dobu určitú. Zároveň si uplatnila náhradu trov v odvolacom konaní vo výške 33,06 eur.

V úvode svojho vyjadrenia navrhovateľka poukázala na viaceré rozsudky Krajského súdu v Bratislave vo veciach s podobným skutkovým stavom a rovnakým právnym základom, v ktorých celkom štyri senáty Krajského súdu v Bratislave vychádzali z toho, že zmluva o dôchodku je zmluvou uzavretou na dobu určitú a neurčitého trvania - do doživotia. Navrhovateľka mala za to, že odporkyňou tvrdený rozpor medzi článkami II a III Zmluvy o dôchodku neexistuje. V článku II Zmluvy o dôchodku sa všeobecným spôsobom stanovuje, že odporkyňa je povinná doživotne vyplácať navrhovateľke plnenie v určitej výške a článok II upravuje periodicitu plnenia, splatnosť, začiatok a koniec plnenia. V článku III ide teda len o špecifikáciu článku II. S tvrdením odporkyne o zániku záväzku z dôvodu nemožnosti plnenia sa navrhovateľka nestotožnila, a to z nasledovných dôvodov: žiadne ustanovenie Zákona o bankách nestanovuje, že by vykonávanie peňažnej platby na základe zmluvy o dôchodku bolo zakázané; Zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok v zmysle § 27 ods. 8 Zákona o bankách; ust. § 116 je irelevantné pre posúdenie vzťahov medzi navrhovateľkou a odporkyňou; § 27 ods. 8 Zákona o bankách sa nevzťahuje na interné vzťahy odporkyne a jeho zamestnanca; plnenie odporkyne má byť v zmysle Štatútu Podporného dôchodkového fondu vyplácané z Podporného dôchodkového fondu odporkyne vytváraného z použiteľného zisku odporkyne, čo Zákon o bankách nezakazuje. Navrhovateľka vo vyjadrení konštatovala, že tvrdenia odporkyne uvedené v odvolaní považuje za absurdné a nesprávne. Nie je možné tvrdiť rozpor konkrétnej Zmluvy o dôchodku s ust. § 27 ods. 8 Zákona o bankách, nakoľko navrhovateľka bola dlhé roky

zamestnancom odporkyne. Ani v prípade, ak by Zmluva o dôchodku bola zmluvou uzatvorenou za nápadne nevýhodných podmienok pre odporkyňu, tak platnosť tejto zmluvy nezaniká a nezaniká ani povinnosť z takejto zmluvy poskytovať plnenie. Tvrdenie odporkyne prezentované v prvostupňovom konaní, že Zmluva o dôchodku zanikla z dôvodu dodatočnej nemožnosti plnenia, je nepravdivé a navyše nemá oporu v Zákone o bankách. V tejto súvislosti navrhovateľka poukázala na ust. § 119 ods. 3 Zákona o bankách, ktoré výslovne stanovuje bankám povinnosť zosúladiť svoje právne vzťahy voči tretím osobám vzniknuté pri vykonávaní činnosti podľa doterajších predpisov.

Navrhovateľka trvala na tom, že § 27 ods. 8 Zákona o bankách sa vôbec netýka vzťahov upravených Zmluvou o dôchodku, t.j. interných vecí odporkyne ako zamestnávateľa a jeho zamestnanca, ale upravuje len vzťahy odporkyne ako banky navonok, t.j. uzatváranie zmlúv s klientmi, či inými bankami. S námietkou odporkyne, že i na vzťah založený Zmluvou o dôchodku treba aplikovať Zákon o bankách, navrhovateľka nesúhlasí, nakoľko Zákon o bankách nerieši interné záležitosti banky vo vzťahu k odmeňovaniu zamestnancov či sociálnej politike banky. Následne poukázala na absurdnosť argumentácie odporkyne ohľadom údajne zakázaného plnenia zo Zmluvy o dôchodku z dôvodu hospodársky neodôvodneného plnenia, resp. plnenia zjavne nezodpovedajúceho poskytnutej protihodnote. Odporkyňa pravidelne poskytuje finančné prostriedky tretím osobám bez protiplnenia a zamestnancom zamestnanecké výhody, keď takéto konanie nemôže byť v rozpore so Zákom o bankách, nakoľko je možné a dovolené. Vo vyjadrení navrhovateľka opakovane uviedla svoju argumentáciu, na základe ktorej má za to, že Zmluva o dôchodku je zmluvou uzavretou na dobu určitú a poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky týkajúce sa danej problematiky (sp. zn. 31 Cdo 513/2003, 29 Cdo 423/2006). Výpoveď Zmluvy o dôchodku považovala za neplatnú pre rozpor so zákonom a mala za to, že zmluvný vzťah medzi navrhovateľkou a odporkyňou, ktorý vznikol titulom Zmluvy o dôchodku k dnešnému dňu stále trvá. Nie je možné vypovedať zmluvu, predmetom ktorej je záväzok niečo dať alebo opakovane dávať, keď argumentácia odporkyne v tejto súvislosti je podľa navrhovateľky nesprávna a účelová.

Na námietky odporkyne, že smrť nie je vždy objektívne zistiteľnou skutočnosťou, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy zmluvný vzťah končí, uviedla, že smrť fyzickej osoby je právna udalosť nezávislá od ľudskej vôle, ktorá je vo všeobecnosti považovaná za objektívne zistiteľnú, keď samotný Obč. zák. spája so smrťou fyzickej osoby významné právne následky, čím prispieva k napĺňaniu princípu právnej istoty. Právny poriadok upravuje viaceré spôsoby určenia smrti fyzickej osoby a prípady kedy môže nastať problém s určením, či smrť nastala resp. kedy presne smrť nastala, rieši O.s.p. úpravou konania o vyhlásenie za mŕtveho v spojitosti s § 7 ods. 2 Obč. zák. Ďalej navrhovateľka argumentovala, že odporkyňa nesprávne chápe význam § 579 ods. 2 Obč. zák. a jeho spojitosť s § 844 Obč. zák. V prípade stanovenom v § 579 ods. 2 Obč. zák. ide o zánik záväzku (teda konkrétnej jednotlivéj povinnosti), ktorého splnenie je viazané na osobu veriteľa. Naproti tomu v Zmluve o dôchodku Obč. zák. v § 844 stanovuje osobitnú úpravu. Záväzok povinného vykonať všetky splatné a nezaplatené dávky smrťou

oprávneného nezaniká a povinný zo zmluvy o dôchodku je povinný ich vykonať. Navrhovateľka mala za to, že ak zmluvné strany uzavreli Zmluvu o dôchodku na doživotne určenú dobu neurčitého trvania, neprebrali tým zákonnú úpravu v § 579 ods. 2 Obč. zák. (zánik záväzku smrťou veriteľa), ale upravili časový rámec platnosti zmluvy v zmysle § 578 Obč. zák. (zánik záväzku uplynutím času), čím zároveň vyjadrili, že Zmluva o dôchodku je uzavretá na dobu určitú. S názorom odporkyne o nepresvedčivosti odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa sa navrhovateľka nestotožnila a tvrdila, že odôvodnenie má všetky obsahové náležitosti odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) v medziach daných odvolaním vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (tento rozsudok bol odvolacím súdom vyhlásený podľa § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nemožno priznať úspech, pretože súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p., vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 157 ods. 2 a 3 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil aj s odôvodnením jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.), pričom námietky odporkyne nepovažoval za dôvodné.

Spornosť súdnej veci je založená na posúdení právnej otázky, či zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. je zmluvou uzatvorenou na dobu určitú s možnosťou výpovede jednostranným úkonom, alebo ide o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú.

Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu je z právneho hľadiska zmluvou o dôchodku podľa § 842 až § 844 Obč. zákonníka, v zmysle ust. ktorých zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Ide o zmluvu aspoň medzi dvoma osobami, t.j. medzi osobou, ktorá sa zaväzuje vyplácať dôchodok, a osobou, ktorej sa dôchodok bude vyplácať. Právo na vyplácanie dôchodku je síce časovo určené, ale nie je obmedzené určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania, preto môže ísť o právo na poskytovanie dôchodku doživotne, alebo na inak obmedzený čas neurčitého trvania (obmedzenie na určitý čas, napríklad na 10 rokov, tu neprichádza do úvahy). Určitý dôvod alebo motív na uzavretie zmluvy o dôchodku Občiansky zákonník nevyžaduje.

Odvolací súd vychádzal z toho, že trvanie zmluvy o dôchodku je ohraničené nepresným dátumom, ale právnou skutočnosťou. V prípade doživotne určenej doby je touto rozhodujúcou právnou skutočnosťou smrť fyzickej osoby. Skutočnosť, že takto určená doba má neurčité trvanie, je logická, keďže nie je možné v čase uzatvorenia zmluvy dopredu vedieť, kedy poberateľ dôchodku zomrie. Zákonodarca v ustanoveniach o zmluvách dôchodku nepracuje so slovom smrť, ale uvádza, že zmluva o dôchodku sa môže uzavrieť na doživotne, alebo inak určenú dobu neurčitého trvania, pričom pojem doživotne nie je možné stotožniť s pojmom smrť. Vymedzenie doby trvania zmluvného vzťahu k udalosti, o ktorej je isté, že v budúcnosti nastane (ako v prípade smrti), nie je však možné považovať za neurčité a nezakladá zmluvný vzťah na dobu neurčitú, je z neho zrejmé, že je určený začiatok trvania tohto zmluvného vzťahu ako aj jeho koniec (ohraničený smrťou), a zrejmé nie je len to, kedy k nemu dôjde. Zo žiadneho pozitívneho práva totiž nemožno vyvodiť, že by dojednanie právneho pomeru na dobu určitú muselo byť vymedzené konkrétne uvedeným dátumom, alebo dokonca presnejším časovým určením. Je vecou účastníkov zmluvy ako vyjadria svoju súhlasnú vôľu obmedziť výkon práv a povinnosti z dojednanej zmluvy na dobu určitú. Odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 842 Obč. zákonníka, že zmluva o dôchodku

uzatvorená na doživotne určenú dobu, ako aj určenú dobu neurčitého trvania, sú vždy zmluvami na dobu určitú. Vymedzením povinnosti plniť doživotne, zmluvné strany prejavili vôľu byť takouto zmluvou viazané a to až do smrti oprávnenej na prijatie plnenia z tejto zmluvy. Akýkoľvek iný výklad by bol potretím významu tohto inštitútu.

Uvedenému právnenému záveru, že zmluvu o dôchodku je možné dohodnúť buď doživotne, teda do okamihu smrti, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom nasvedčuje aj charakter a účel predmetnej zmluvy, v ktorej odporkyňa sledovala zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, s úmyslom poskytnutia výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na subvenciu životnej úrovne, ktorá je oproti príjmu dosahovanému počas produktívneho veku zamestnanca výrazne znížená a teda nepredpokladá sa možnosť jednostrannej výpovede. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporkyňa ju nemohla vypovedať podľa § 582 Obč. zák.

Odvolací súd sa nemohol stotožniť s tvrdením odporkyne, že smrť fyzickej osoby nie je vždy objektívne zistiteľnou skutočnosťou, pretože smrť fyzickej osoby z právneho aspektu je objektívne zistiteľná buď na základe úmrtného listu, v ktorom je určený deň úmrtia, alebo súdnym rozhodnutím o vyhlásení za mŕtveho, v rozhodnutí ktorom je uvedený deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil podľa ust. § 198 a § 200 O.s.p., dňom ktorým zanikajú práva a povinnosti viazané na túto osobu podľa § 579 Obč. zákonníka.

V posudzovanej zmluve, v jej článkoch I., II. a III., sa jej účastníci dohodli, že odporkyňa bude doživotne vyplácať navrhovateľke mesačne sumu (222,60 eur) 6.706,-Sk z Podporného dôchodkového fondu. Vyjadrenie „doživotne“ je obvykle používanou formuláciou na vyjadrenie určitej doby neurčitého trvania, ktoré je aj v samotnom ustanovení § 842 Obč. zák. upravujúcom zmluvu o dôchodku. Odvolací súd neprisvedčil námietke odporcu o neplatnosti predmetnej zmluvy pre jej neurčitost' spočívajúcu v dojednaní dvoch rozdielnych dobách trvania vyplácania dohodnutého dôchodku. V súlade s ustanovením § 35 ods. 2 Obč. zák. pri výklade pojmov „doživotne“ a „do smrti“ dospel k tomu, že tieto pri určovaní dôb trvania zmluvného vzťahu nie sú rozporné, pretože vyjadrujú to isté, nakoľko človek ako subjekt zmluvného vzťahu „žije“ „do smrti“.

Z odvolania právneho zástupcu odporkyne zo dňa 03.01.2012 je zjavná húževnatá snaha o dosiahnutie zmeny napadnutého rozsudku. Súdu prvého stupňa okrem iného vytýkal, že neaplikoval zákonné ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Odporkyňa neuzatvárala zmluvu s navrhovateľkou ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom, ale zo strany odporkyne išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, preto námietka je bez právneho významu.

Čo sa týka ďalších námietok uvedených v odvolaní, s týmito sa odvolací súd nezaoberal, keďže už prvostupňový súd sa vo svojom odôvodnení podrobne zaoberal na všetky pre vec dôležitými argumentami odporkyne. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmito v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú; článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozhodnutia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku zo dňa 21. januára 1999, Van de Hurk proti Holandsku zo dňa 19. apríla 1994).

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne posúdil vec aj po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolačný súd nevyhovел návrhu odporkyne na pripustenie dovolania, ktoré žiadala s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutie odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu je také rozhodnutie, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, t.j. má všeobecný dopad na prípady podobnej povahy. Z tohto hľadiska má rozhodnutie odvolacieho súdu zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, ktorá judikatúru vyšších súdov nebola riešená, alebo výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený, alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešené v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky. Vychádzajúc z takto vymedzenej povahy rozhodnutia po právnej stránke zásadného významu má odvolací súd za to, že v danej právnej veci nie sú splnené podmienky na pripustenie dovolania v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p., keď otázka či zmluva o dôchodku uzatvorená podľa § 842 Obč. zák. zakladajúca právo na plnenie na doživotie, je zmluvou na dobu určitú bola riešená a ustálená vo viacerých rozhodnutiach odvolacích súdov (Krajský súd Bratislava sp. zn. 11 Co 54/2011, 5 Co 169/2011, 4 Co 291/2011) Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 5 Cdo 206/2011, 5 Cdo 165/2011) a rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto smere neobsahuje odlišné riešenie týchto otázok.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľke, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, priznal podľa podaného vyčíslenia náhradu trov vynaložených v odvolacom konaní za podané vyjadrenie k odvolaniu vo výške 33,06 eur, ktoré zaviazal odporkyňu s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnomu zástupcovi navrhovateľky do troch dní.

Trovy odvolacieho konania predstavujú teda odmenu advokáta za 1 úkon právnej služby a to písomné vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 27.01.2012, keď odmena advokáta za 1 úkon právnej služby predstavuje s poukazom na § 10 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb sumu 19,92 eur a aj s poukazom na ustanovenie § 15 písm. a) citovanej vyhlášky predstavuje sumu 27,55 eur (19,92 eur + 1 x 7,63 eur režijný paušál), pričom táto odmena advokáta bola zvýšená o daň

z pridanej hodnoty v zmysle § 18 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o sumu 5,51 eur (27,55 eur x 20 % = 5,51 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.